

Minnesanteckningar Socialchefs nätverket 4-5 december 2025

Torsdag den 4 december

Ordföranden hälsar välkommen, presentation av nya medlemmar och rapportering från arbetsgrupper. Veronica Wolgast Carstorp, Stockholms stad

Alla i rummet presenterar sig.

Lotta Hjöberg slutar.

Anneli Loberg slutar och ersätts av Martin Hansson

Yvonne Thilander slutar och ersätts av Åsa Karlsson

Nya

Viweca Thoresson representerar Skåne sen en tid tillbaka. Jenny Liljebäck representerar Norrbotten. Camilla Tjäder representerar Östergötland. Carina Andersson och Pernilla Ekstrand representerar Jönköping.

Ingen rapportering från arbetsgruppen denna gång.

Tillfällig hemtjänst i vistelsekommun. Information och dialog Charlotte Erdtman och Sanna Juhlin

Information om tillfällig hemtjänst i vistelsekommun. Arbetsgruppen har diskuterat behovet av gemensamma ledtider och rutiner mellan kommuner, samt vikten av tydlig och enhetlig information till seniorer och bosättningskommuner. Det finns samsyn kring att gemensamma mallar och ledtider behövs, men vissa frågor, som undantag vid särskilda omständigheter och slutdatum för sommarperioden, är fortfarande öppna för diskussion. Nästa steg är att konkretisera mallar och ledtider, och att förankra arbetet hos alla berörda kommuner.

Förslag på ledtider för tillfällig hemtjänst – 2 veckor för bosättningskommunen, 4 veckor för vistelsekommunen.

Diskussion om undantag för sommarmånader och särskilda omständigheter. Vikten av att följa lagstiftning och tydlig kommunikation till medborgare lyftes. Behov av gemensam informationsspridning och att alla kommuner ställer sig bakom förslaget. Frågor om hjälpmedel och hemsjukvård vid tillfällig vistelse diskuterades. Inget formellt beslut fattades, men bred samsyn kring ledtider och fortsatt arbete i arbetsgruppen.

Diskussion fördes även om att man har olika beslut i hem- vs vistelsekommun. SKR har en dialog med departementet kring detta.

Charlotta och Sanna återkommer efter årsskiftet med en slutpresentation. Maila gärna medskick till sanna.juhlin@skr.se.

**Implementering av aktivitetskravet som införs den 1/7 2026. SKR vill gärna ha er input kring hur vi på bästa sätt kan stödja kommunerna i omställningen. Information och dialog
Ulrika Runemar och Oscar Svensson, SKR.**

Genomgång av vad vi vet idag gällande förändringar såsom förslag på förändrade krav på både individ och kommun, tidplan för införandet, behov av förändringsledning, samverkan och kompetensförsörjning. Diskussion kring finansiering, organisatoriska frågor och vilket stöd som behövs från nationell nivå.

Tidsplanen för införandet är kort. Den 1 juli träder lagen i kraft. SKR kommer ha flera webbsändningar t.ex. den 9/12, 15/1 och en Idékonferens den 26/3.

Workshop om kommunernas behov av stöd vid införandet av aktivitetskravet.

Diskussion och inspel:

Hur mycket styrning är önskvärd?

Vikten av samordning med nya SOL, vi måste jobba kunskapsbaserat och evidensbaserat. Det förebyggande är viktigt.

En fråga för hela kommunen, medarbetare behöver rustas.

Vikten av evidensbaserad uppföljning.

Nationellt stöd för bedömning av arbetsförmåga. Fokus på jämlikhet i bedömningarna.

SKR:s roll är att fånga goda exempel och sprida dem, samt ge stöd i hur vi kan mäta och följa upp.

Flera kommuner har redan aktivitetskrav, så vi kan inspireras av deras arbete.

Nästa steg är att komma ut i försörjning. Knyta ihop med kompetensutmaningen.

Risk för undanträngning för de med funktionsnedsättning.

Nationell dialog med t.ex. Kommunal?

Besök av IVO:s GD John Alberk och avdelningschef Peder Carlsson. Information och dialog.

Generaldirektör John berättar om sin bakgrund och IVO:s uppdrag och roll. IVO är ytterst till för patienter och brukare.

Kort genomgång hur man arbetar med tillsyn över hälso- och sjukvården, socialtjänsten och LSS. Tillståndsprovning för verksamheter som kräver det, t.ex. HVB och skyddande boenden. Hanterar klagomål från patienter, brukare och närstående. Riskbaserad tillsyn – fokus där riskerna är som störst. Man växlar upp arbetet mot välfärdsbrottslighet.

Information om specifika tillsynsområden.

Kommuntillsyn (start 2024): Orosanmälningar, uppföljning av placerade barn, kontroll av privata utförare.

HVB-hem: Årlig tillsyn, återkommande kvalitetsbrister, problem med oseriösa aktörer.

SIS (Statens institutionsstyrelse): Samlad tillsynsinsats 2024, återkommande brister, våld och hot förekommer.

Inspel och diskussion:

Hur ser IVO på sin granskning när Socialstyrelsen ännu inte kommit ut med riktlinjer. Svar: inget nytt att kunskapsstödet kommer i efterhand, det som är nytt nu är att det är så många reformer. IVO får tillsyna mot lagstiftningen, om det finns stöd så lutar vi oss mot det. Men vi behöver förhålla oss till det att det inte ännu finns en praxis. Vikten att ha återkoppling till Socialstyrelsen.

Diskussion kring tillstånd för HVB och att det saknas platser för vissa målgrupper. Diskussion kring formalia kontra vikten att inte behöva flytta barn i onödan. IVO kan inte tillsyna att det inte finns rätt vårdnivå.

Dialog kring hälso – och sjukvård. Regionens ansvar vs. BUP.

Hur kan IVO ge bättre stöd för kommuntillsynen. Ett önskemål om bättre dialog med inspektörerna, och mer lärande tillsyn.

Kritik framfördes mot att IVO:s enkät ledde till felaktiga beslut.

Nätverkets egen tid

Ändrade arbetstider (tillgänglighet utanför kontorstid), Maja Hagström

Återkoppling sen senaste besöket hos nätverket. För att SKR ska kunna ge ett bra stöd kommer en enkät skickas till alla kommuner och ska besvaras av förvaltningschefer och HR för att få en bred bild av behovet av ändrad tillgänglighet/arbetstid. Behoven ser olika ut.

Anmälningsskyldighet till IVO, Josefin Castillo och Mikael Mattsson Flink

Ökad kommunal anmälningsskyldighet från 1 januari 2026. IVO har fått i uppdrag att förbereda införandet. IVO vill bjuda in ett antal kommuner till fokusgrupp under januari och februari, som använder omsorgsregistret idag (240 kommuner) för att visa systemet och diskutera utmaningar.

Mejla namn till: mikael.mattsson.flink@skr.se senast 17 december. Kommuner som inte använder systemet idag bjuds in separat av IVO.

Stockholms stad, Malmö, Kronoberg, Täby, Jönköping anmäler intresse.

BBIC (Barns Behov i Centrum) – utredningar/dokumentation, Marta Gandra

Socialstyrelsen gör en översyn av barnavårdsutredningar/BBIC-beslutsunderlag för att förenkla, förkorta och göra lättbegripliga underlag. Start omgående, det ska vara klart till sommaren.

Man efterfrågar ett par kommuner att samverka direkt i arbetet (önskan om blandning—stora/små).

Kumla, Forshaga, Stockholms stad och Östergötland anmäler intresse.

Behov av stöd kring icke behovsprövade insatser.

SKR arbetar med förtydliganden om vad man får/kan/bör dokumentera. Vi sammanställer även kommunernas beslut om icke behovsprövade insatser. Ni har svarat med över 3 000 olika insatser med olika benämningar, vilket kräver kategorisering innan publicering. Sammanställning skickas ut kring årsskiftet.

Myndighetsgemensam plan för en bättre beroendevård och ett stärkt förebyggande arbete med fokus på att stödja genomförandet av samsjuklighetsreformen. Socialstyrelsen (Maria Branting) och Folkhälsomyndigheten (Grethe Fochsen) / Lumell (Sandra Lanros)

Presentation av uppdraget samt insamling av inspel från deltagarna. Planen har två huvudsakliga mål, att stärka det förebyggande arbetet och tidiga insatser, särskilt riktat mot barn och unga samt att förbättra beroendevården i hela landet, med fokus på att stödja genomförandet av samsjuklighetsreformen (SOU 2021:93).

Nio myndigheter har fått i uppdrag att ta fram en gemensam plan. Planen ska innehålla konkreta mål, delmål och prioriterade insatser för myndigheternas arbete under de kommande fem till tio åren.

Nätverket får diskutera vilka insatser de ser som prioriterade inom dessa områden.

- Förebyggande, tidiga och lätt tillgängliga insatser för skadligt bruk och beroende i socialtjänsten.
- Tillgång till insatser för boende, sysselsättning och meningsfull fritid.
- Stöd till anhöriga och andra närstående.
- Samverkan mellan hälso- och sjukvård och socialtjänst

Inspelen lämnas skriftligt från varje grupp.

Vid ytterligare inspel och synpunkter på planen, vänligen mejla: synpunkter@lumell.se

Återrapportering sker 1 juli 2026.

Dialog kring att SKR önskar starta en referensgrupp med chefer som ansvarar för funktionshinderområdets myndighetsutövning (SoL och LSS). Josefin Castillo

Myndighetschefer inom funktionshinderområdet önskas till en referensgrupp med anledning av att funktionshinderområdet står inför flera utmaningar. Målgruppens behov förändras i takt med samhällsförändringar och omställning till ny socialtjänstlag gäller även funktionsnedsatta.

Mejla: Josefin.castillo@skr.se senast 31 januari 2026

Fredag den 5 december

Rapportering från samarbetet med skolchefsnätverket om barn i samhällsvård Information och dialog, Britt-Marie Petersson, Tomas Odin m.fl av socialcheferna och Elisabeth Heijman

Flera seminarier har hållits och inspelade sändningar och stödmaterial har skickats ut. Det planeras ytterligare ett webinarium i januari med fokus på praktiska arbetssätt i kommunerna. Ett gemensamt möte mellan skolchefer och socialchefer är planerat till mars.

Inspel och diskussion:

Det finns ett behov av ökad samordning och tydligare stöd, särskilt kring samordnande funktioner i kommunerna och fortsatt spridning av materialet. Man har kommit olika långt med implementeringen.

Det efterfrågades ökad förståelse och engagemang från politiker och kommundirektörer för att få till en likvärdig samsyn och prioritering.

Finansieringsfrågan lyftes som en utmaning när det gäller att ta emot och stödja placerade barn i skolan.

Det är viktigt att tydliggöra att "sams" inte är en ny metod utan ett stöd för att följa befintliga föreskrifter och lagar.

Flera deltagare betonade vikten av att börja konkretisera och avgränsa arbetet till hanterbara delar, samt att stötta politiken för att kunna ta steg framåt.

Fortsatt workshop om nätverkets prioriterade områden, Marta Gandra

40 min gruppdiskussioner.

Vi tar tillvara det ni sagt i grupperna, SKR återkommer med sammanställning och återkommer med beslut vilka arbetsgrupper det blir vid nästa möte och då önskar vi namn på de som önskar sitta med i grupperingarna.

Den förebyggande socialtjänstens roll i det kommande nationella hälsoprogrammet för barn och unga – med fokus på föräldraskapsstöd. Digitalt Information och dialog. Eva Eurenus och Camilla Pettersson från MFoF

Information om Hälsoprogram för barn och unga till och med 20 års ålder. Programmet tas fram på uppdrag av regeringen. Socialstyrelsen ansvarar för att ta fram programmet tillsammans med Skolverket, Folkhälsomyndigheten, Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, Specialpedagogiska skolmyndigheten och Statens beredning för medicinsk och social utvärdering. Centrala aktörer i ett nationellt hälsoprogram är mödrahälsovården, barnhälsovården, skolan inklusive elevhälsan, ungdomsmottagningar, vård- och hälsocentraler, tandvården, socialtjänsten och förskolan.

Frågor till nätverket:

Hur förankrar vi våra rekommenderade insatser inom socialtjänsten?

Hur får vi kunskap om socialtjänstens individuella stöd till föräldrar utan behovsprövning? - I vilken utsträckning erbjuds detta? - I vilken utsträckning nås föräldrar?

SoS regeringsuppdrag kring Hälso- och sjukvårdens beredskap. Ulrika Lifvakt och Birgitta Olsson SKR, Bruno Ziegler Socialstyrelsen.

Information om proposition Hälso- och sjukvårdens beredskap.

Från 2026 jämföras regional och kommunal hälso- och sjukvård i flera avseenden, med krav på samverkan och gemensam planering. Vid katastroftillstånd kan regeringen besluta om att resurser ska omfördelas mellan regioner och kommuner för att säkerställa jämlik vård. Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att förbereda arbetet med att genomföra förslagen i lagrådsremissen Hälso- och sjukvårdens beredskap.

Genomgång av innebörden av hjälpskyldighet.

Vilka medskick vill Socialchefnätverket göra inför Socialstyrelsens fortsatta uppdragsarbete?

Finns behov av ytterligare information eller stöd till kommunal HS utifrån det förändrade regelverket

Diskussion kring ansvarsfördelning, praktisk samverkan och hur nya regelverk ska implementeras.

Mötet avslutas.